

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrierile nefrancate nu
 se primesc. Manuscrisurile
 nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 arhivă de știri de anunțuri:
 în Viena: H. Dukas Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Loener,
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
 A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, E. Klein, Bernat. în Ham-
 burg: Marolli & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 cundă garmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tarif și învoială.
 RECLAME pe pagina a 3.a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și strălătați:
 Pe un an 40 franco, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 3 franco.
 Se pretindecă la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 282.

Brașov, Luni-Marti 21 Decembrie.

1899.

Șvabii, Românii și șovinismul.

Unul din diarele vieneze, care și-a înscris în programul său și apărarea Germanilor din Ungaria amenințată cu desnaționalizare, „Deutsche Zeitung“, a publicat în numărul său dela 27 Decembrie n. 1899 un articol, în care vorbește despre asuprirea populațiunii germane în Ungaria de sud.

Autorul articolului, însă vrând a lua în apărare pe conaționalii săi, pe lângă multe adevăruri, ce le spune și le desfășură, pentru-ca să esplice de ce tocmai Germanii sau Șvabii din Ungaria de sud sunt așa de nemilos persecutați de sistemul de maghiarizare, se folosește de un mod de argumentare cu totul fals și tendențios. Trage adecă o paralelă între tractarea, ce o întâmpină Germanii, apoi Românii și Sârbii din acele părți și ajunge astfel la nise concludsiuni pe cât de curioase, pe atâta de neleale și prejudețioase față cu marele principiu al egalei îndreptățiri naționale, pe care trebuie să se bazeze lupta de emancipare națională a tuturor, prin urmare și a Germanilor.

Schițând pe scurt cuprinsul articolului din cestiune găsim întrânsul următorul mers de idei.

Sub guvernele Andrassy, Lonyai și chiar sub Bitto, dice autorul, li-a mers Germanilor din Ungaria sudică încă destul de bine. Ei aveau școalele lor germane și învățau bucuros și limba maghiară. Legea de naționalitate era conștientos păzită (!) și de funcționarii unguri. Șvabii își plăteau punctual dările, dăr când se trata de vre-o festivitate națională maghiară, ei erau gata a și împodobi casele cu tricolorul unguresc. Șvabul se numia bucuros „Ungur german.“

Numai sub regimul Tisza, continuă autorul, s'a început sistemul de asuprire, care culminează în pretenșiunea: lepădă-te de limba ta, lepădă-te de originea ta germană, orî piei! Primul pas s'a făcut pe terenul școlar. Școalele germane au fost oprite, învățătorii germani au fost depărtați și pretutindenți s'au înființat școle maghiare cu limba de propunere maghiară. În toate comunele germane limba oficială este numai cea maghiară și nu numai în oficiile de stat, ci dela comitat până în cea mai mică comună rurală. În școalele maghiare civile se învață și limba germană, dăr școlarilor nu le este iertat a vorbi între ei în școlă nemțesce, ba sunt oprîți a vorbi și acasă în familiă limba lor maternă. La toate tribunalele se pertractază numai în limba maghiară și numai sentința se talmăcesce Germanului și în limba germană. Intrebările se pun prin talmăciul. Ceea-ce însă acesta spune judecătorului, rămâne o enigmă pentru German.

Spune apoi, că șovinismul maghiar prigonesce limba maghiară și în viața socială; că de mai mulți ani în totă Ungaria de Sud, unde

trăesc cam un milion de Germani, este oprit teatrul german.

Autorul vrê să arate mai departe, că față cu populațiunea română și sârbescă s'ar procede mult mai prevenitor, că Românii au școle populare cu limba de propunere română, că în Arad și Caransebeș există chiar școle pedagogice române. Apoi se intrăbă, care pôte fi cauza, că șovinismul maghiar persecută tocmai populațiunea germană cu stăruință de fier, pe când față cu Sârbii și Românii, ér mai ales față cu cei din urmă tractează mult mai blând?

Intrebarea este greșită, căci de tractare blândă nici pomenire nu pôte fi la sistemul de astăzi. Dăcă totuși Românii și Sârbii par mai scutiți de urmările rele ale prigonirii, era mult mai aproape de mîntea omului a pune intrebarea așa: de ce sciu să reziste mai bine Sârbii și Românii?

Apărătorul Șvabilor din „Deutsche Zeitung“ însă nu se sfiesce a găsi o explicația a intrebării puse de el, care nu numai că n'are basă în stările reale, dăr pörtă un caracter ostil și ofensător față cu Românii. El susține adecă, că pretinsa tractare mai blândă este a-se mulțami Jidovilor, cari au ajuns în Ungaria elementul domnitor. După el populațiunea română ar fi datoră vîndută Jidovilor și ar trăi în cea mai mare dependență de instituttele de bani, ce se află numai în mîni jidovesce. În satele române se găsesc numai băcani evrei, țeranul tôte și le cumpără numai dela evrei etc. De aceea Jidovii ar puté face ce vrêu cu populațiunea română. și deși inteligența română se mai nisuesce a susține vechile sentimente de fidelitate dinastică și de conșciință națională resistând influinței jidovesce, populațiunea română s'arăcită totuși rămâne o pradă a Jidovilor. Școla poporală română nu schimbă nimic dintr'asta și numai pentru formă (?) se cere, ca să se învețe și limba maghiară. Notarii și esecutorii tribunalelor rămân totuși conducătorii, cari țin în jug populațiunea românească.

Intre Șvabi însă, dice „Deutsche Zeitung“, Jidovul nu pôte răsbi, pentru-că Șvabul în genere nu face datorii și duce o economiă rënduită, ér Maghiarii șoviniști și mai ales funcționarii maghiari se lasă a fi folosiți ușor ca instrumente de cătră Jidovi, cari tind a stăpâni comunele germane. Acesta o privesce ca una din cauzele asuprirei elementului german. Cealalalta cauză o vede în simpatia, ce o au Șvabii pentru conaționalii lor din Austria și în fidelitatea lor cătră dinastia Habsburg, care nu le convine Maghiarilor pentru planurile lor de independență etc.

Ați mai vëdut deducțiunii mai încălcite decât acestea? Românii să învețe dela Șvabi să fiă leali și naționali! Nu este această curată absurditate? Ori cât de bine ar sta Șvabul în ce privesce ordinea economiei sale, este în general cunoscut, că tocmai lipsa de sentiment național

și de rezistență în apărarea drepturilor sale l'a adus la halul, în care se află față cu sistemul de asuprire. Șovinismul a aflat în Șvabi cel mai mlădios element pentru scopurile de maghiarizare și însă și fôia germană recunoscce, că el totdeuna s'a simțit mai apropiat de Maghiari. Cine e de vină dăr, că și-a părăsit școalele?

Tendințele Evreilor în alianță cu șovinismul sunt egal de periculoase pentru tôte poporele nemaghiare. Este dăr fôrte urit și odios, dăcă apărătorii Șvabilor din Bănat se folosesc de argumentațiuni atât de scâlciate și tendențioase pentru a lua în apărare pe conaționalii lor asupriți.

Decisiunea monarhului. Foile oficiale din Viena și Budapesta publică decisiunea monarhului referitor la cvotă. Lui „Pester Lloyd“ i-se anunță în privința această din Viena, că cvota a stabilit'o monarhul conform proiectelor înaintate celor două camere, adecă pentru Austria 65-6% și pentru Ungaria 34-4%.

Dietele provinciale austriace din Praga, Viena, Brünn și Lemberg au fost deschise în 29 Decembrie n. Dintre tôte mai importantă este în împrejurările de față *dieta boemă*, vorba fiind despre atitudinea, ce o vor avé în cursul desbaterilor ei deputații cehi și germani.

Remarcabil este, că înainte de deschiderea o conferență a Germanilor progresiști a decis, să între de nou în dieta provincială, motivând această intrare cu „schimbarea raporturilor politice“. — Cu ocazia deschiderii maresăul țării și-a exprimat bucuria pentru reîntrarea deputaților germani accentuând, că acest pas va servi pentru înălțurarea piedecilor din calea împăcării celor două națiuni. În această primă ședință s'au cetit hărțile intrate, între cari amintim o propunere a Cehului *Pacak*, privitoare la regularea cestiunii de limbă la autoritățile administrative și judecătorești, apoi propunerea Germanilor referitoare la delimitarea granițelor după naționalitate, a înființării curiilor naționale și la separarea administrației după naționalități.

Supărarea Germaniei. Nu numai în delegațiunea ungară prin *Ugron*, ci și în delegațiunea austriacă prin *Dr. Gregor* s'au ridicat proteste în contra triplei alianțe. Vorbirile celor doi delegați au făcut sânge rêu la Berlin și se dice, că însuși împăratul *Wilhelm* a rămas neplăcut surprins de chipul în care alianța a fost combătută. Ceea-ce i-a supărat și mai mult pe cei din Berlin este faptul, că susținându-se despre împăratul *Wilhelm*, că s'a amestecat în cërta de limbă din Austria, nimeni nu s'a ridicat să rectifice aserțiunea gravă și să protesteze cu energiă contra unei astfel de suspiciuni. Conte *Goluchowski* tăcend, a întrelăsat a corăspunde unei elementare bune cuviințe, dice „Gazeta de Colonia“. și întrelăsarea această, asigură fôia germană, și o va însemna bine Germania. „Post“ dice, că Germania a rămas fôrte indignată de modul în care guvernul german a fost invinuit, că se amestecă în afacerile interioare ale Austriei.

Un pas salutar al Năsăudenilor.

Românii năsăudenii s'au săturat, precum se vede, să mai privescă tăcend și cu mâinile în sîn la modul, cum se risipesc și întrebuintează pentru scopuri streine de destinațiunea lor frumoșele venituri ale pădurilor lor grănițeresce.

De aceea ei au întreprins acum un pas, care numai spre bucuriă ne pôte servi și care, dăcă va fi susținut cu stăruință și energiă, credem, că nu va rămâne fără efect. Apărarea averei e una dintre cele mai elementare datorințe ale cetățenilor. Sperăm, că Românii năsăudenii vor înțelege-o această și nu vor pregeta a lupta cu tôte hotărîrea și energia pentru a tôte la bun sfîrșit noua acțiune începută de ei.

Etă raportul, ce ni-se trimite în privința noului pas întreprins de năsăudenii:

Bistrița, Decembrie 1899.

În 22 Decembrie n. s'au întrunit aici reprezentanții a 44 comune fost grănițeresce, pentru de-a alege pe un nou cieldu de 3 ani așa numita „comisiune de opt inși“, care are să controleze și supravegheze manipularea venitelor, ce incurg din pădurile celor 44 comune de pe teritoriul fost grănițeresc năsăudean.

Pădurile acestea până la 1890 au fost administrate de așa numitele „delegațiuni grănițeresce“ cu puține spese, cari se urcau la an cel mult până la 25—30,000 fl. Indata-ce a fost însă numit *Bánffy* comisar reg. peste fondurile grănițeresce năsăudene și fișpan al comitatului *Bistrița-Năsăud*, s'a îngrijit el, ca nu cumva comunele grănițeresce să se bucare de o avere așa frumoșă, și a instituit, cu ajutorul celor de sus, o direcțiune silvanală în *Bistrița*, cu un aparat imens, care de atunci încôce administreză pădurile grănițerilor năsăudenii după chibzuéla sa, cheltuinđ din venitul de 1/2 milion fl. al pădurilor pentru trebuințele sale și pentru personalul său suma horendă de circa 200,000 fl. pe fiecare an.

Comisiunea de opt inși, alăasă din sînul grănițerilor, în continuu a protestat contra chivernisirii atât de costisitoare a direcțiunii silvanale; vëdend însă, că protestele ei nu ajung la nimic, în fine — mulțamită inițiativei hotărîte a Rvds. dn. vicar *Dr. Ioan Pop* din *Năsăud* — a hotărît să întreprindă acum pași mai energici în această direcțiune.

Amintita adunare a reprezentanților grănițeresce, ținută sub presidul vice-comitetului *Gotfried Kuales*, a decurs astfel:

Indata după deschiderea adunării luă cuvântul vicarul foraneu al *Năsăudului* *Dr. Ioan Pop*. În cuvântarea sa demnă și impunătoare accentuă drepturile avitice, ce le au comunele fost grănițere asupra pădurilor, espunend istoricul averilor grănițeresce, și citand documentele pretioșe privitoare la acele avert și posesiunt: documente dela regele *Matia* și împărătesa *Maria Teresia*; diplomele nobilitare din valea *Someșului*, scôterea *Bărgăului* din raportul iobăgiei față cu *Kemenyestii* etc. După acestea se adresă cătră reprezentanții comunelor, provocându-i să și validiteze tôte drepturile și datorințele, ce le au față cu averile comunelor, cari drepturi și dato-

rinte nu se restrâng numai pe lângă alegerea comisiei de opt inși, ci se estind asupra supravegherii întregii administrații a pădurilor. In fine enunțând, că organele statului încă au datorința de-a respecta drepturile și dorințele foștilor grănițeri, cetii următoarea Declarațiune subscrisă de reprezentanții comunelor fost grănițere;

„Reprezentanții legali ai comunelor tinătoare de fostul District al Năsăudului, convocați pentru alegerea membrilor comisiei prevăzute în art. de lege XIX—1890, în deplină conformitate cu voința și dorința comunităților proprietare de păduri, cerem și așteptăm dela comisiunea alegândă, ca între marginile legii și cu toate mijlocele iertate să stăruască:

„1) ca cheltuielile enorme, ce se fac astăzi cu administrarea pădurilor, să se reducă și împutineze;

„2) ca comunele proprietare să capete tot mai mare tangentă din venitul anual;

„3) ca stipendiile și ajutoarele, cari se vetează în fiecare an pentru crearea personalului inferior silvic, să se conferască numai tinerilor români din ținutul acesta.

„4) să se curme odată vaxațiunile, la cari sunt espuși proprietarii din comune și peste tot poporațiunea, la folosirea pășunilor dela muniți, la asemnarea lemnelor de focărit, la procesele de segregare și de prevaricațiune:

„5) ca din venitul anual să se destineze sume mai mari pentru scopurile culturale ale ținutului, cum sunt: ajutorarea școlilor confesionale, a bisericelor, a gimnasiului din Năsăud;

„6) ca să nu se facă atâtea și așa mari ohel... elși cu clădiri pentru administrație; cu deschiderea de drumuri de comunicațiune;

„7) La nici un cas să nu se invoască, ca pe conta și cu cheltuiala din venitul de păduri să se facă căi ferate pe sâma exploatatorilor și speculanților de tot felul; în legătură cu acesta protesteză în contra proiectului de a se edifica calea ferată Belean-Ila mică cu concursul de o jumătate de milion florenți dela comunele fost grănițere;

„8) Comunele mai așteptă, că decât din averea lor proprie se găsească bani pentru ridicarea unui palat pe sâma Direcțiunii de păduri, — care va costa vreo 200,000 fl., să se găsească mijlocul, ca să se întemeieze barem în centrele fostului District instituite umanitare d. e. spitale etc. și acesta în linia primă în Năsăud.

„Acestea așteptăm să fie ținute și luate în dreptă considerare nu numai de către comisiunea alegândă, fără și de On. Direcțiune de păduri“.

Subscriși: Dr. Ioan Pop, Gerasim Domide, Ioan Mărginean, Simion Monda, Pămfil Grapiu, Dr. Hângănuf, Ioan Dologa, Eliseu Dan, Ștefan Buzila, Iacob Rus, Leon Coșbuc, Ștefan Pop, Iftene Flore, Gaftone Simion, Aurel Coșbuc, N. Popp, Grigore Feldrihan, Ioachim Pop, Dumitru Băloș, Ion Fino, Ion Rus, Tenase Todoran, Ieronim Slavocă, Ciril Deac, V. Dumbravă, Lazar Avram, Z. Bulbuș, Todor Dumitru, Paul Chita, Nicolau Rău, George Moldovan, Teodor Marțian, Gregoriu Bancu, Ștefan Puica, Gregoriu Boca, Dumitru Man, Ioan Vasile, Clement Cămpan, Spiridon Fetți, Gavril Corbul.

Vorbirea d-lui vicar și cetirea Declarației au fost urmate de aprobări. Au mai vorbit protopopul Monda, preotul Grapiu și căpitanul Mărginean, sprijinind cele espuse de d-l vicar, și aderând întru toate la dorințele și postulatele exprimate în Declarație.

De pe această Declarație, subscrisă cu mâna proprie de reprezentanții comunelor fost grănițeresci, se vor lua copii, cari apoi se vor distribui între organele administrative din comitat, funcționarii Direcțiunii, silvanale și între cei ce se interesează de cauza foștilor grănițeri năsăudeni.

In comisiunea de opt inși, la propunerea preotului Dologa, au fost aleși cu aclamare: Dr. Ioan Pop vicar Năsăud, Simion Monda protopop Bărgău, Ciril Deac protopop Șieu, Ioan Mărginean căpitan c.

r. pens., Ragla, Dr. Nicolae Hângănuf medic Bărgău, Gerasim Domide preot Rodna-vechie, Pămfil Grapiu preot Rodna-nouă și Gavril Scridon profesor Năsăud.

Din congregațiunea dela Sibiu.

Sibiu, 18 (30) Decembrie.

Precum V'am promis, Vê comunică astăzi textul întreg al celor două interpelații facute din partea Românilor. D-l Dr. Comșa a adresat vice-spanului următoarea interpelație:

„Considerând generala și profunda nemulțumire, ce răsbate întreg poporul român din patriă în urma ordinului eunoscut și aplicat și de d-l vice-comite, ordin al fostului ministru de interne Desider Perczel dela 15 Martie 1895 în cauza monumentului pentru Avram Iancu;

considerând, că incușițiunile facute pe lăsa acestui ordin prin administrațiune împotriva acțiunii populare de a eternisa memoria lui Iancu, ulterior s'au sistat prin același ministru, s'a anulat sentința de condamnare a d-lui vice-comite și s'a eliberat fondul creat mai ales din contribuțiile țărănilor români, pe temeiul, că ordinul nu avea putere retroactivă și în consecvență s'a creat deci „res judicata“ în această cestiune;

considerând, că cu toate acestea la propunerea unui procuror, tribunalul din Alba-Iulia prin sentința adusă contra aceluiași acusat, care mai înainte a fost liberat și pe baza aceluiași substrat, care anterior a fost decretat de nepunibil, — a pronunțat cu invocarea aceluiași ordin ministerial, decretat prin însuși ministru de neaplicabil, din nou pedepsirea acusatului și confiscarea fondului, eliberat prin ministru de interne, deși s'a desconsiderat și autoritatea cauzei judecate și jurisdicțiunea rezervată administrațiunii la contravențiunile statuate prin ministru;

considerând, că prin acel ordin al d-lui Perczel s'a simțit incurajat a formula subprocurorul din Alba-Iulia, contele Lazar Miklos, o insultă aruncată asupra memoriei lui Avram Iancu și prin acesta și asupra poporului român deopotrivă sincer, dinastic și iubitor de libertate și că prin această insultă s'a provocat la intrăga națiune română un curent de revoltă sufletescă îndreptățită, care se poate înlătura numai prin aplicarea principiilor legale, drept și drepte, deci numai prin darea grabnică a unei satisfacțiuni legale, fiind-că însuși codul penal urmărește injuria contra morților, și fiind-că siguranța de drept și ordinea de stat, precum și considerațiunile de loialitate față cu dinastia, pentru care a luptat Avram Iancu și poporul său reclamă acordarea unei pačinice și legale satisfacțiuni poporului român, insultat prin insulta față de Avram Iancu;

interpelez pe d-l vice-comite și așteptând răspuns imediat îl întreb:

1. Are de gând, ca în urgență și din proprie inițiativă de-o parte să remonstreze însuși, de altă parte să propună congregației un proiect de adresă către ministrul de interne actual, pentru-ca acesta să revocă ordinul antecesurului său, prin care se înfierăză amintirea lui Avram Iancu, sfântă poporului românesc, se stigmatisează în disprețul istoriei lupta națiunii române pentru tronul M. Sale, pentru egalitate, libertate și autonomie națională, purtată la 48—49 la provocarea Domnitorului nostru legitim, să revocă acel ordin, prin care cu înlăturarea libertăților publice, cari admit ridicarea de statue fără concesiunea ministrului, după pilda celor 13 „martiri“ spânzurați la Arad și pilda celei proiectate pentru Lud. Kossuth, urzitorul deironării și al răsboiului civil, se interdice eternizarea lui Avram Iancu prin statuă, er collecta pentru acesta se declară de faptă punibilă și se poruncește confiscarea banilor publici meniți pentru acest scop, și se fao toate acestea fără de basă legală și constituțională?

Are de gând mai departe d-l vice-comite a cere din partea sa ministrului de interne și a propune adresă congregației întru apărarea principiului organic al comitatului, păstrarea intactă a autonomiei, rezervate prin lege administrațiunii întru judecarea contra națiunilor, — și întru respectarea prin justiție a autorității cauzelor judecate în mod definitiv prin organele administrative?

2) Are de gând d-l vice-comite a cere ministrului de justiție și a propune congregației un proiect de adresă, ca acel organ al puterii executive să ordoneze procurorilor săși, ca să înlătoreze din pladoarele lor pasiunile politice militante și a erupțiunilor politice de rassă și de partid și a tuturor manifestațiunilor exclusivismului na-

țional îndreptat contra naționalităților nemaghiare, și să-i indrume ca în sanctuarul justiției să reprezente strict și imparțial numai și numai ordinea de drept și interesul public al statului, conform legii despre procuror și pe ba-a inaltelor principii formulate în primul său circular de fostul procuror al Coronei Kozma Sándor, deci să fie cu justiție, cu echitate, să aibă delicatetea și limbajul obișnuit în lumea cultă europeană față de trecutul istoric, conștiința națională și lupta pentru drept a naționalităților nemaghiare din patrie, ei să ferescă justiția în rechizițiile lor de ori-ce espresione a exclusivismului de rassă, de confesiune și de partid și să intervină înainte justiției pentru conservarea intactă a jurisdicțiunii administrative în dejudecarea contravențiunilor, și în urmă aceeași procurori să cêră justiției ca să respecte garanțele legale pentru „res judicata“ și ca tribunalele să aprecieze strict și obiectiv legalitatea materială și formală a ordinelor puterii executive, a caror aplicare li-s'ar cere în lipsa legii său contra legii.

3) Are de gând d-l v-comite să intervină la guvern și să propună congregației proiecte de adresă către ministrul de justiție, către toate forurile legale și constituționale, ca să se acorde satisfacție conform legii și a resónelor de stat pentru vătămarea conștiinței dinastico-istorice și a onorei naționale a poporului român, ofensate grav prin procurorul contele Lázár, care în calitate sa de magistrat a pângărit memoria lui Avram Iancu, luptător pentru tron, monarhia și egală îndreptățire națională, numindu-l șef de bandiți, și a comis astfel nu numai injurie contra unui mort, care nu se mai poate apăra, ci a insultat și poporul român, care sub conducerea lui Iancu a sângerat până'n 40 mii omeni pentru cauza casei de Habsburg-Lorena și pentru ideea libertății naționale“

Acum las să urmeze textul celeilalte interpelațiuni, ce a adresat-o preotul Zevedeu Mureșan d-lui viceșpan. Etă-o:

Considerând spiritul antidinastic, ce urmăni deputaților Barabás Béla și Polonyi Géza și agitațiunile qilnice, ce se propagă în presa maghiară contra naționalităților nemaghiare constitutive de stat, contra Germanilor, Sârbilor, Slovacilor și mai ales contra Românilor;

considerând, că prin aceste se atinge prestigiul dinastiei și se provocă la ură Ungurii contra concetățenilor de altă limbă, deci se atacă bazele statului, liniștea internă și siguranța înafară, și se înfrâng fățiș dispozițiunile legilor penale;

considerând, că procurorii reg. niciodată de când au fost numiți în era pseudo-constituțională de aci nu au reclamat la tribunal urmărirea presei maghiare pentru agitațiunile contra naționalităților nemaghiare, fidele casei de Habsburg, și această întrelăsare vatemă egalitatea înainte legii;

considerând, că foia „Egyetértés“ vatemă în continu pe persoana inviolabilă și nerresponsabilă a Majestății Sale Impăratului-Rege și molestăză pe Alteța Sa Imperială și Regală Francisc Ferdinand, er' foia „Magyarország“ declară națiunea română de desființată, insultă pe luptătorii națiunii române pentru tron, dinastia și drepturi naționale egale și cererea de satisfacțiune legală a Românilor o numește: jaf, omor, și tăcuinăria, er' foia „Budapesti Hirlap“ amenință naționalitatea română cu mobilizarea opiniei publice maghiare și dorește a reaminti Românilor vandalismele dela Turda, Arad, Simleu și Oradea-mare;

Interpelez și întreb pe d-l vicecomite: are de gând să cêră guvernului în urgență pentru liniștirea poporului nemaghiare adănc ofensate în simțimentele lor dinastice și naționale, dic are de gând să propună și congregației chiar proiect de adresă prin care să se reclame:

Îndrumarea procurorului, ca să cêră pe baza legilor aplicarea acestor legi repressive înainte justiției și față de presa maghiară, care atinge Coróna și agită la ură contra naționalităților germane, sârb-ști, slovace și române din patriă?

V'am amintit în scrisoarea mea din urmă despre o interesantă discușiune în cestiunea dreptului de limbă. Prilegiu la această discușiune a dat presentarea proiectului de nou statut pentru repartizarea sarcinilor cu încuștirarea soldaților asupra întregului comitat. Prin acest statut se impun noue sarcini poporațiunii dela țără, care, cum dîse membrul român Nic. Ivan, asesor consistorial, e vătămător pentru interesele poporului țeran, prin aceea, că stabilește o prerogativă nebasată și ne-

dreptă în favorul orașului Sibiu, care singur trage folos din concentrarea miliției. De aceea vorbitorul cere, ca proiectul să se ia dela ordinea țilei.

Propunerea această fû susținută de Dr. Amos Frâncu, care constatând, că proiectul e prezentat numai în limba germană și nu și în cea română, dice, că nici din cauza această nu se pôte pertracta. Pe vorbitor îl atinge dureros, că trebuie să constate desconsiderarea dreptului limbei române din partea concetățenilor săși, dela cari suntem îndreptățiti a aștepta, ca dimpreună cu România să stea la baricadele legii în apărarea dreptului de limbă și a egalei îndreptățiri. Nu vré să presupună, că guvernul județului Sibiu ar voi să provoce o luptă pentru apărarea dreptului de limbă a poporului român, de aceea așteptă, că se va îndrepta greșela și proiectul se va presenta și în limba română. Care, ca în viitor să se respecte cu strictetea dreptul limbei române în toate actele, ce se vor supune deliberațiunii. Vorbitorul enumără apoi și alte motive, cari vorbesc pentru luarea dela ordinea țilei a proiectului. Indesebi arată, că Dr. Wolff a staruit în comisiune, ca pe când Sibiul, susținut de militarism, trage toate foloșele garnisonei sale, toate sarcinile să se arunce asupra poporațiunii dela țără. Iuși-și ministrii unguresci însé au simțit repulsiune față de noiele sarcini. Dêr peste limita legală a dărilor comitatense de mult s'a trecut. Se negligează în comitatul Sibiu cele mai serioase interese economice pentru trenul de lux, care a înghițit milioane numai în favorul Sibiului și nu s'a creat nici un debușeu pentru poporațiune. Totuși Sibiuul, care trage singur folos dela miliție, pretinde despăgubire! Și proiectul i-o acordă cu terminul vag „entsprechende Entschädigung“ punând la discrețiunea potentăților sibiieni poporațiunea dela țără.

După-ce d-nii Arz de Streussenburg și chiar și Dr. Wolff recunosc, că Români sunt îndreptățiti a pretinde ca proiectul să fie prezentat și în limba română și după-ce și viceșpanul Reissenberger recunosc dreptatea cererii d-lui Frâncu și promite a observa în viitor, ca actele să fie produse și în limba română, se primesc cu mare majoritate propunerea lui Ivan cu adausul lui Schmidt, care cere dela orașul Sibiu asupra pretinselor sale pagube.

Din camera română.

Înainte camerei române a venit Vineri cestiunea cumpărării de fên din partea ministrului de domenii N. Fleva. Sim, că din cauza acestor cumpărări întâmplante în vara anului curent, d-l Fleva a fost vehement atacat de presa opozițională și în deoseb de către diarul „Voința Națională“.

Interpelarea asupra cumpărării fênului a făcut-o și a desvoltat-o d-l C. C. Arion (junimist). D-l Arion dîse între altele, că camera a votat numai un credit de două milioane pentru a-se cumpăra semințe furagere, nu fên, er d-l ministru de domenii a cumpărat fên de șapte milioane din Ausro-Ungaria. Comisiunea instituită pentru a-se sfătui asupra măsurii de luat față cu crisa agricolă, a cerut să cumpere meu, de fên n'a fost vorba în ea. Spune, că s'a cumpărat fênul foarte scump cu 730 vagonul, când în Bucovina se găsea cu 500 lei și că ministerul domeniului a avut ofertă și dela institutul „Albina“ mai favorabilă. Dice, că fênul cumpărat n'a fost bun, ci umed, plin cu scăeți etc. Ba intermediarii ministrului au admis chiar jurisdicțiunea tribunalelor maghiare pentru cazul de litigiu — ceea-ce o declară de mare greșală. Critică apoi stornarea cumpărării după-ce ploile din Iulie au făcut de prisos aprovizionările mari cu fên. In fine cere ministrului Fleva să și recunoscă greșala în fața camerei conservatoare.

Ministrul de domenii N. Fleva răspunzând arată, ce s'a lucrat în siul comisiunii din cestiune, dicând, că d-sa a făcut tot ce a putut, ca să scape vitele ômenilor. Arată cu de-amăruntul cum s'a procedat la cumpărarea fênului. In ce privește calitatea lui dice, că armata austro-ungară a încheiat contracte de furnitură în

condiții identice. Din acest fân s'a dat și armatei române, care l'a găsit bun. Când ministrul a văzut, că în urma ploilor din Iulie și August crește ierba, a hotărât stornarea vagonelor cu fân, adecă resilierea contractelor încă neîmplinite. Pentru această însă era just a se da orecari despăgubiri furnizorilor pentru renunțarea lor la restul de fân, ce mai aveau să predea.

În ce privește clausele contractelor relative la judecarea diferendelor între cumpărători și vândători, tribunalul bursei de cereale din Budapesta avea să judece numai cu privire la cele întemplate pe teritoriul ungar, ér judecarea diferendelor întemplate pe teritoriul român erau rezervate tribunalelor române. Ministrul încheiând dice că și-a făcut datoria în fața nevoilor cumpărând fânul necesar pentru vitele țeraniilor, ca să nu péra de fôme și făcând această când nu se putea prevedé, decât va ploua la timp ori nu.

După-ce au mai vorbit d-nii I. C. Brătianu voinđ să arate, că ministrul n'a lucrat nici conform cu interesele țerii, nici cu demnitatea ei, și după nisce scurte replici ale miniștrilor Fleva și I. Lahovari, incidentul s'a închis.

Țarul în Bulgaria. Din Sofia se anunță următoarele: Bulgarii vor să ridice o statuă Țarului Alexandru II, liberatorul Bulgariei, la desvélirea căreia principele Ferdinand a invitat și pe Țarul Nicolae. Alaltăieri a sosit la Sofia răspunsul Țarului, în care acesta își exprimă bucuria, că unchiului său Bulgarii vor să-i ridice statuă și mulțumind pentru invitare, le promite, că decă nu va întreveni vre-o piedecă, *va merge la serbările desvélirii*, căci nutrește deja de mult dorința de a visita *frumôsa Sofia* și de a fi în mijlocul poporului bulgar *lui atât de iubit*.

Résboiul din Africa sudică.

De pe câmpul de résboi din Africa sosese scirea, că generalul Warren, despre care se dicea, că a sosit cu corpul al 5-lea de armată în De Aar, mergénd în ajutorul lui Methuen, a apărut pe neașteptate în Natal și s'a unit cu armata lui Buller. Prin această Buller a căpătat o întărire însemnată și acum se pregătesce a îndrepta un nou atac contra Burilor la riul Tugela. Sosirea lui Warren în Natal dovedese, că Englesii n'au renunțat încă la Ladysmith și la cele 10,000 de ostași ai lui White.

Intr'aceea se vestese din Chieveley cu data de 28 Decemvre, că generalul White a încercat o erupțiune din oraș, vrénd astfel să scape din situația grea, în care se află. Încercarea lui însă nu a succes; a cucerit numai câte-va coline din jurul orașului, dér n'a putut sparge lanțul de asediu al Burilor.

Situația Ladysmithului este cât se poate de rea. Munițiile în oraș au scăđut foarte mult și starea sanitară în oraș inspiră îngrijiri. Insu și generalul White s'a bolnavit de frigur.

Agencia „Reuter“ primesce din Mafeking via Pretoria scirea, că și garnisóna englesă din Mafeking a încercat în 26 Decemvre o erupțiune, în urma căreia s'a născut o luptă înversunată între cei doi inimi. Englesii au pierdut 109 morți și răniți, Burii 2 morți 7 răniți.

Din partea apusână se vestese, că generalul bur Kronje a început în 21 Decemvre bombardarea taberei lui Methuen. Două zile mai înainte Kronje a provocat pe Methuen, ca său să capituleze, său îl va bombarja. S'au și început tratări între cei doi comandanți, însă fără de rezultat. În urma acesta Kronje a reinceput atacul.

Intr'aceea se ivesce un non pericol, care amenință și situația internațională. E vorba despre *portul Delagoa*, a cărui cesțiune a devenit actuală. Anglia vré să cumpere dela Portugalia acest port și se dice, că în privința acesta există o înțelegere între ea, Germania și Portugalia. Planul acesta însă se isbesce de opoziția poporului portughes precum și de protestările celorlalte puteri interesate, în special

a Franței. Din Marsilia se anunță, că guvernul frances a dat ordin escadrei sale din India să se concentreze lângă Tullerar din insula Madagascar. De aici în timp de trei zile pôte ajunge în Lourenzo-Marquez.

Cumpărând acest port, Anglia ar isola perfect Transvaalul de mare. Ea ar împăca pe Germania interesată, recompensându-o cu alte teritorii africane. Se dice, că în privința acesta există deja un contract secret între Anglia și Germania.

SCRIRILE ȚILEI.

— 20 Decemvre v.

Festivitatea distribuirii de haine. Atragem atențiunea publicului român din Brașov asupra obiceiului festivității a distribuirii hainelor între copiii séraci dela școolele elementare române de băeți și de fetițe din loc. Festivitatea se va face *poimâne*, Mercuri, la orele 2 a. m. în sala cea mare a gimnasiunii, din partea Comitetului bisericei S-lui Nicolae și a Comitetului Reuniunii femeilor române.

Pocurorul din Alba Iulia și „Nagyvarad“. Fôia maghiară „Nagyvarad“ din Oradea-Mare, deosebindu-se de toate celelalte, mărturisese, că sub-procurorul Lazar Miklos numind pe Avram Iancu „haramia vezer“, *s'a purtat cu netact și a greșit*. Istoria nu înfățișează pe Iancu ca „haramia vezer“ și este un netact din partea unui procuror regesc a învenina cesțiunea naționalităților, când lui ca procuror nici nu este permis să facă politică în requisitoriile sale. Guvernul, dice „Nagyvarad“, ar trebui să afle vre-un expedient să dea acestei afaceri nenorocite o soluția multămitore pentru ambele părți (!)

Pentru masa studenților dela școolele medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuiri: Dela un nobil binefăcător, care dorește să rămână necunoscut publicului celui mare, au intrat fl. 100 pentru masa studenților. — Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: — *Directiunea școlilor*.

Felicitările de anul nou au început a-se recumpăra și la Caransebeș cu anumite sume în favorul „Fondului de ajutorare Ioan Popasu“. Inițiativa s'a luat în urma unei hotăriri a corpului profesoral dela institutul teologic-pedagogic. Până acum și-au rescumpărat felicitările d-nii profesori: P. Drăgălina, Dr. I. Olariu, I. Bălan, Dr. P. Ionescu, Dr. P. Barbu cu câte 1 fl.; alți trei cu câte 50 cr.

Bancnotele de 1 fl. Cu ziua de ađi începând banonotele (de hărtia) de câte 1 fl. își pierd valôrea. Aceste bancnote de mult nu se mai vđ în circulația, cu toate acestea au rămas încă neschimbate 650,000, cari au fost depuse la cassele de stat. Guvernele fac pregătiri să scôtă din circulația și bancnotele de câte 5 și 50 fl., cari vor fi înlocuite cu corône.

Szell și Slovacii. Încă la 1898 fruntași slovaci ceruseră dela guvernul de-atunci concesiunea de a-și înființa un gimnasiu în Arvaváralja său în Beszterczebanya. dér cererea lor a fost amănată cu anii, până când Banffy-pașa li-a respins'o. Venind la putere guvernul Szell, Slovacii cređură, că acesta în vîtutea devisei sale „lege, drept și dreptate“ le va da concesiunea refuzată de Banffy. Dér s'au înșelat, căci precum cu satisfacția anunță foile unguresci, și acesta i-a refuzat, denegându-le definitiv cererea.

Regele Serbiei a sosit în Viena alaltăieri, Sâmbătă, unde a petrecut până ieri, ca ôspe el monarhului nostru Francois Iosif. La sosire l'a întâmpinat la gară comandantul de corp contele *Üxküll*, comandantul pieții Viena *Engel*, locțiitorul, șeful poliției și alte personaje înalte. La gară se afla apoi însuși Majestatea Sa și mai mulți archiduci. După-ce a sosit la curte, regele Serbiei fú condus în apartamentul, ce i-s'a destinat, apoi după o scurtă pauză făcú monarhului o vizită, căruia i-a dat marea cruce a ordinului Nicolau cel

Mare. S'era s'a dat la curte un prând în onôrea tînărului rege, la care a participat și Majestatea Sa. El a plecat din Viena ieri după amiađi.

Promovat. Din Budapesta ni-se scorie, că în 23 Decemvre n. a fost promovat acolo la gradul de doctor juris d-l *Aug. Dosa*, cand. de adv. în Făgăraș.

„Kulturegylet“-ul printre Slovacii. „Kulturegylet“-ul din Ungaria nordică a adresat Țilele acestea o circulară cu firma *archiducelui Iosif*, ca *patron* al acestei societăți de maghiarizare. Circulara are de scop colectarea de bani pentru tendințele ei detestabile. Se dice anume în circulară, că „Kulturegylet“-ul se opune cu curagiu „agitațiunii naționaliste“, care ar amenința „ideia de stat maghiar“ și „spiritul național“. Ea îmbărbătează la rezistență maghiarimea și recuceresce pe cei amăgiți pentru sentimentul național-maghiar. Susține, că din puterile proprii 30 de asile de copii, ajutoarea alt-fel de asile, în cari anual sunt împărtașiți de instrucția limbei maghiare 300 de *băeți slovaci*. Drept aceea cere și așteptă dela public mijloce materiale, fără de care nu pôte fi asigurat succesul nășintelor lui. Cere și crede, că va fi ascultat acum „când programul panslav dela Turó-St.-Mărtin suflă marșul ideii de stat unitar maghiar“ (?).

Mandatele postale. Cu ziua de ađi începând 1 Ianuarie st. n. oficiile postale nu vor mai primi mandate postale cu indicarea sumelor de bani, ce se trimit, decât în *corône* și *fleri*. Mandatele postale vechi se pot folosi numai până la 31 Ianuarie 1900. De atunci începând nu se pot folosi, decât mandate noue.

Ștergerea timbrului de Țiare și călindare în Austria. Oficiôsa vienesă „Pol. Corr.“ aduce scirea, că legea despre desființarea timbrului de Țiare și călindare în Austria este deja sancționată.

Limba maghiară în școolele din Fiume. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică Iuliu *Wlassics* a dat o ordonanță, prin care estinde art. de lege 18 din 1879 despre propunerea limbei maghiare și asupra școlilor din Fiume. Estinderea acesta privește însă numai școolele susținute de confesiuni, corporațiuni și privați. Ordonanța ministrului nu se referă și la școolele susținute de oraș.

Lege de presă în Finlanda. Pe lângă alte libertăți, Finlanda și-a pierdut dreptul pressei libere. După „*Attenposen*“, guvernorul din Finlanda a înaintat Țarului o propunere, în care cere, să i-se dea dreptul de-a depune pe ori-ce redactor de Țiar, fără de-a decreta suspendarea respectivului Țiar. Țarul a aprobat și guvernatorului i-s'a mai dat dreptul, ca numai cu permisiunea lui să se pôtă ține conferențe publice și discursuri. Senatul a fost însărcinat să elaboreze un proiect de lege, care să ouprindă măsurii de pedepsire împotriva contravențiilor.

De ale Slovacilor. Țilele trecute fôia ungrurescă „Bud. Hir.“ vestise, că un consorțiu de fruntași slovaci vor lua în proprietatea lui Țiarul „Slovenske Listy“ și că redactor al acestei foi va fi d-l *Gustav Augustini*. Organul naționalist slovac „*Narodnie Noviny*“ desminte scirea răspândită de fôia maghiară. Fôia română din Arad, la care colaborează d-l Augustini, încă declară, că scirea lui „B. H.“ e luată din vânt.

Șahul în Europa. Șahul Persiei va face în Aprilie a anului viitor o călătorie prin Europa. „Fiul sôrelui“ va trece și prin Ungaria.

Logodnă. Din Budapesta ni-se anunță logodna d-rei *Ecaterina Mezei*, fiica d-lui Ioan Mezei jude de curiă, cu d-l *Dr. Eugen Păltăceanu*, avocat în Turda. — Sincerile noastre felicitări.

Amânarea recensământului populațiunii. Recensământul general din 1900, care era să se începă în primele zile ale lunii Ianuarie 1900, s'a amănat până la finea lunii Decemvre a acestui an. Cauza amâ-

nării sunt lucrările pregătitoare, cari nus'au putut încheia. De altfel numai în Decemvre a anului 1900 se va împlini un deceniu dela recensământul din 1890.

Pictură.

Tabloul „Golgotha“ este al treilea tablou din reușita trilogia a renumitului pictor *Munkacsy*, care înfățișează tragedia vieții Mântuitorului într'un mod forte viu, natural, pătrunđtor și admirat de-o lume întregă. Din aceste trei tablouri, a terminat marele măestru mai întâiu tabloul „*Christos înaintea lui Pilat*“, după acesta tabloul numit „*Ecce Homo*“ și mai pe urmă tabloul „*Golgotha*“. Această trilogia de tablouri a marelui măestru, care cu drept cuvânt se pôte numi epocală, se ridică peste nivelul tablourilor de până acum pe terenul acesta, și e lucrată cu entuziasm și pătrundere a inimei, c'un spirit senin și cuprinđtor.

În „*Golgotha*“ artistul a eternizat ultima scenă a sđuditôrei tragedii a Mântuitorului nostru într'un moment, care ne arată forte deslușit, ce are să urmeze și că fiul lui Dumnezeu, care e răstignit pe cruce, se află tocmai în cele mai grôznicie chinuri. El încă nu și-a pierdut puterea vederii și-și ridică ochii în sus spre ceresul seu părinte. Espresia feței lui își umple inima de jale, asemenea și pozițiunea corpului său ținut pe cruce. La dreapta și stânga sunt cunoscuții doi tâlhari, ér la piciorul lui se luptă maica Domnului în durere nemărginită. Maria Magdalena și sf. Ioan și mai multe alte figuri, dintre cei cari iubeau pe Isus, sunt în jurul crucei. Lume multă, soldați etc., cari se perd până în fond. Cerul e ținut în nuanță posomorită și în armonie cu dureroasă scenă, unde Isus, care a avut cel mai sfânt, curat și nepătat ideal al iubirii, móre pentru mântuirea lumii întregi. Idealul e încorporat de Munkacsy în acest tablou prin pozițiunea lui spirituală și tehnică.

Acest frumos tablou s'a edat în tipar aquarell de firma „*August Egyhazy & Comp.*“ din Budapesta (VI Eötvös-utca 44) în mai multe mii de esemplare, forte fin și escelent reușite și se pôte procura dela sus numita firmă atât în bani gata, cât și pe rate lunare de câte 2 fl. — 2 fl. 50 și 3 fl.

Tabloul Golgotha e de 105 cm. lat și de 73 cm. înalt. Încadrat în ramă antiqă aurită de 10½ cm. lățime, costă tabloul 33 fl. Cu ramă în lățime de 13½ cm. costă 37 fl., în lățime de 15 cm. 42 fl., în lățime de 14 cm. ramă sculptată de nuc și cu antiqă aurită 46., în lățime de 16 cm. ramă din lemn de nuc și cu ornamente de antique aurit costă 50 fl., ér în lățime de 16 cm. din lemn de nuc cu ornamentația de antiqă aurită și cu pluș bordeaux verde său vênét ornamentată 55 fl.

DIVERSE.

Ladysmith. Acest oraș din Natal pe care Burii îl asediază de o lună și jumătate, își datoresc numele unei femei cu numele Smith. Ea a fost nevasta lui Harry Smith, fostul guvernator al coloniei Cap. Dealtfel aprôpe toate orașele din Africa sudică și-au primit numele dela câte un bărbat renumit. Așa Durban își are numele dela guvernorul d' Urban. Zvellendam și-a primit numele dela doi ômeni, un German cu numele Zvellengre și dela o femeie numită Ten-Damme. Pieter-maritsburg a fost botezat după numele celor doi Burii Retief Pieter și Garitz Maritz. Pretoria își are numele dela primul președinte al republicei Transvaal. Johannesburg și Rùgersdorf au căpătat toate cele trei nume ale președintelui actual Paul Ioan Krüger. — Despre Ladysmith puțin ômenț sciu, că în timp de pace împreună cu orașul Escourt era lor climatic de véră. Medicii recomandă această regiune mai ales bolnavilor de grumazi și de piept. În ambele orașe se află sanatorii pentru bolnavi. Și anul acesta sunt mulți bolnavi în Ladysmith, dér nu trimisi de medici, ci de glônțele Burilor, cari au rănit numeroși soldați englesi.

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Măntuirei, cărțica de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, Edițiunea IV corectată. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate treburile vieții. Edițiunea IV. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărțica de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onorea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesti pe srbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitulului Ioan Popiu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor srbătorii. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil aprătate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrele și tertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Popiu, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Dumineci de Iustin Popiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindând predicii frumoșe pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de Vasiliu Christe. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminecele și srbătorile de peste an, de Em. Elfterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărösele sale scrieri atât de medușe, instructive și cu atâtă gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

O carte valorösă în Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut o nouă carte de mare valöre, scrisă de d-l Ioan Popea, profesor la școlile române din Brașov. Cartea este intitulată: „Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popörelor vechi și moderne“. Acastă carte, atât prin esteriorul său elegant, cât și prin cuprinsul său bogat, de aproape 400 pagine, este o adevärată podöbă în literatura noastră. Vom cănta s'o facem mai de-apropöe cunoscută cetitorilor noștri; de-ocamdată ne mărginim a atrage asupra ei atențiunea tuturor Românilor iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comöră nespus de pretiösă de învățături, de mângăieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal. — Se află de vëndare la Tipografia „A. Mureșianu“, la librăria N. I. Ciurcu și la librăria H. Zeidner în Brașov. !

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Ianuarie 1900.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de coröne ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Acții de-ale Băncei ung. de credit. 187.50, Acții de-ale Băncei austr. de credit. 235.30, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Ianuarie 1900.

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Includes Banca rom. Cump. 9.06 Vënd. 9.10, Argint român. Cump. 8.80 Vënd. 8.85, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta

din 28 Dec. n. 1899.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Pretul per 100 ch ogr., and another Price. Includes Grâu Bănățenesc 80, Grâu dela Tisa 50, etc.

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Qualitatea per Hect., and Pretul per 100 ohilgr. Includes Söcară, Orz, Orz de vınars, etc.

Table with 4 columns: Produse div., Soiul, and Cursul. Includes Sem. de trif., Oule de rap., Oule de in, etc.

Bursa de București.

din 28 Dec. n. 1899.

Table with 4 columns: Valori, Do. bändă, Scad. cup., and Cu banf gate. Includes Santa amortisabilă 5%, „ „ din 1893 5%, etc.

SCOMPTURİ:

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes Banca naț. a Rom 8%, Avansuri pe efecte 9%, Casa de Depuneri 6%, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Sz. 6999—1899. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Czogoe George, I. Jun végrehajtonak Dima George végrehajtást szenvedö elleni 35 frt. 60 kr. töke követelés és jár. iránti ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő Almásmezö község határáan fekvö, az almásmezöi 1550 sz. tkvben A + 3486, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3504, 3505, 3507, hr-z. a ingatlanak Dima György végrehajtást szenvedöt illetö fele részére 168 frtban, az almásmezöi 491 sz. tkvben A + 2978 hrsz. a egész ingatlanra 79 frtban, az almás mezöi 492 sz. tkvben A + 414/2 hrsz. a egész ingatlanra 161 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900 évi Január hó 9-ik napján délelött 9 órakor Almásmezö község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiáltott szavatály-zót elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1899 évi augusztus hó 19-én.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

V. 294—1899.

végrh. Sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtö az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Sárkányi kir. járásbiróság 1898 évi Sp. 709 sz. végzése következtében Dr. Turko János ügyvéd javára Jereu Jun társ ellen 200 frt. — kr. s jár. erejéig 1899. évi October hó 23 én fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 548 frt. — kr-ra becsült ökrök, lovak, tüzfa és egyéb tárgyakból álló ngök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sárkány kir. járásbiróság 1899. évi V. 122. számú végzése folytán 200 frt. — kr. tökekövetelés, ennek 1898. évi március hó 27-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 frt. — krban bíróilag mármegállapított költségek erejéig Uj-Sinka község házánál leendő fogatosítása czájából hotáridöül 1900. évi Január hó 4-ik napjának délelötti 11 órája kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérönek becsáron alul is el fognak adadni.

A törvényes határidö a hirdetmények bíróság tábláján történt kifüggeztését követö naptól számittatik.

Kelt Sárkány 1899 évi Deczemberhó 23-én.

GAMENTZY JÁNOS.

kir. bírósági végrehajtö.

814.1—1.

Advertisement for Loterie de Binefacere. Features a large graphic with text: 'Tragerea peste 4 zile! 100,000 cor. valöre, 5 à 20,000 coröne valöre etc.', 'umai pentru 1 corönă.', 'LOTĂRIE DE BINEFĂCERE', 'in favorul Spitalului Reuniri politice din BUDAPESTA.', 'Fia-care los este valabil pentru 6 trageri, fără plată ulterioară așa, că un los se 200,000 cor.', 'Prima sortire de la 4 Ianuarie 1900. J. ADLER & Fratele, Brașov.', 'Losuri se pote căpăta la Casa de bancă: J. ADLER & Fratele, Brașov.'